

gaan of er door de vervoerders fraude is gepleegd, en of dit buitensporig verschil is beëdigd. Dit moet alsnog geschieden. [fol. 1182] Daar het buskruit uit Ambon van slechte kwaliteit is, zal het voortaan uit Batavia geleverd worden. De geheime brief naar Banda maakt melding van de patrouillering. Ter vervanging van de overleden secunde en hoofdadministrateur Hans Johan Noordgreen is de secunde te Makassar titulair opperkoopman Elias Jacob Beijnon naar Banda gezonden. In plaats van de overleden Cassimire is kapitein-lieutenant Jan Fredrik Wolf opgetreden. [fol. 1183] Personalialia. Op zijn verzoek mag luitenant-ingenieur Gideon Duler vertrekken om te repatriëren, maar daar zijn dienstverband nog niet is afgelopen met stopzetting van gage vanaf zijn vertrek. Conform het bericht van de kamer Rotterdam [fol. 1184] mag jong assistent Christiaan Ouwerkerk naar Batavia komen om te repatriëren. Aan vijf dienaren is voortzetting van rustgage verleend en voor drie zoons van de Bandase burger Jan van den Broeke zijn brieven van legitimatie afgegeven. Bovendien gingen naar Banda 2 Europese ziekenbezoekers, 4 stuurlieden voor de kleine vaartuigen, 30 gewone zeevarenden, 12 ambachtslieden en 100 militairen in plaats van de gevraagde 400. Wegens tekort konden er geen meer soldaten, zeevarenden en werklieden gestuurd worden.

TERNATE

[fol. 1185] Uit Ternate is op 18 juni en 29 oktober met twee particuliere Chinese vaartuigen en op 3 november 1765 met de Enkhuizen via Java's Oostkust 1170 $\frac{1}{8}$ reaal stofgoud t.w.v. f 28.925, 1785 lb parelmoerschelpen t.w.v. f 208, 800 kipper lont³ t.w.v. f 1236 en f 2484 als geschenk aangevoerd. Met de betaalde recognitie en extirpatiegelden is dit in totaal f 84.074, exclusief enige onbruikbare artillerie en wapenkamergoederen t.w.v. f 3115. Naar Ternate is verzonden 1000 gouden Nederlandse dukaten t.w.v. f 6600,-, 4350 gekartelde dukatons t.w.v. f 17400,-, 1000 rsd nieuw Nederlands payment t.w.v. f 2400,-, 1600 Suratse ropia's t.w.v. f 2400,-, 179 pakken diverse textiel t.w.v. f 97538 en aan handelswaren voor f 1907, alles tezamen met levensmiddelen, geschenken en in rekening gebrachte posten f 197894. Op 25 november 1765 is er vergaderd over de ontvangen gewone en geheime brieven van 15 mei, eind juli en 3 september. De besluiten zijn in de gewone en geheime brief van 31 december 1765 naar Ternate doorgestuurd.)

Sedert anno 1759 hebben wij vrugteloos getragt de ministers aan te beveelen de vaart van Magindanao zodanig aan te zoeken en te doen opwackeren, dat die menschen van langzamerhand mogten gewennen met haare landsproducten direct naar het hoofd-comptoir van Ternaten te steevenen. Dog het heeft gebleeken dat zij liever gestelt zijn op de vaart der goudgeevende comptoiren en aldaar jaarlijks geevende comptoiren en aldaar jaarlijks met één à twee vaartuygen verschijnen, waarvan men ons op den duur wijnig goeds belooft, alzo 't een slegt volk was, die zelfs drie negorijen te Chiau hadden gespolieert en veele menschen gerooft.

Fol. 1186r-v.

(Op voordracht van het bestuur is besloten uitsluitend de vaart direct naar Ternate toe te staan. Dat is voor de Compagnie het voordeligste en daartoe mogen de nodige maatregelen genomen worden. Het verbod op de vaart naar de goud leverende kantoren geldt ook voor de bewoners van de Sulu eilanden, aan wie onder het aanbieden van tolvrijheid is verzocht, zonder Celebes aan te doen, hun goederen naar Ternate te vervoeren. [fol. 1187] Mochten zij de vaart op Menado voortzetten, waar ze dit jaar met drie vaartuigen zijn geweest, dan is bevolen deze met de goederen in beslag te nemen, ze te verkopen en de opvarenden naar Batavia te sturen. Men heeft zijn ontevredenheid getoond dat het bestuur slecht op de hoogte was van de gebeurtenissen op de Sulu eilanden en bevolen nieuws direct te rapporteren. Zoals in de generale missive van eind december 1762 bericht, is het mislukken van de tocht van de onderkooplieden Johan Sebastiaan van Masson en August

3 In de tekst kippen lond